

några rader

nyhets- och informationsbrev
för
FÖRENINGEN
LALANDERSLÄKTEN
och dess medlemmar
Nr 20 (2006)
årgång 11

Välkomna till Arbetsdagar i Huså 25-28 maj!

Huså vintern 2006 - vy mot Kallsjön

En marshälsning från Huså och Fogdegården som använts flitigt under vintern och som även är bokad under veckorna 13-17. Men under sommaren finns det lediga dagar och veckor..... Det har varit lite snö i Huså med omnejd i vinter. Vägen mellan Järpen och Huså var bar - det dammade som under vilken torr sommardag som helst. Alla bilar i Huså med omnejd hade samma färg. Som ni ser så är det små vallar som Lennart Forss har plogat upp på tomten, men de senaste dagarna i månadskiftet mars/april har det kommit ordentligt med snö. Bra i alla fall för påskturisterna. Förhoppningsvis har det vårats när det är dags för Arbetsdagarna.

Det var lugnt i Huså de dagar jag var där - men den dag jag åkte hem mötte jag många bilar med skotrar på släpet. Dom skulle alla till Huså där dragracing med snöskoter gick av stapeln på Kallsjön. Häftigt! När jag kom till Östersund var det Enduro SM på Skidstadion som gällde - högtalarna dånade över stan. Ja, det är ju så lugnt och fridfullt i Jämtland....

Husåbröd bakar för fullt och Mildred och Börje Forsberg hälsar till er alla, liksom Hildur Grönblad och familjerna Forss - Löding.

Läs mer om Arbetsdagarna på sidorna 5-6!

ORD från ORDföranden...

Min önskan om en vision för föreningen - vad vi vill, hur vi vill att föreningen skall utvecklas för att vi som medlemmar skall trivas - den finns kvar. Vad skall vi göra för att föreningen skall vara livskraftig - leva vidare? Hur går dina tankar?

Det som hänt sedan förra numret är bland annat

- att Stig och Gulli Dahleman har lämnat föreningen och avslutat sina uppdrag
- att Sonja och Carina Forss sköter det löpande i Huså
- att Inger Mellberg fortsätter med uthyrningen av stugorna
- att Janne Leijd ansvarar för utbetalningar och externa kontakter som kommunen, det har bland annat varit i samband med sophämtnings- och tomtrågor
- att komplettering av ansökan till Kallbygdens intresseförening gjorts av ordföranden till Länsstyrelsen
- fortsatta kontakter med föreningarna och de boende i Huså
- fortsatt genomgång av Pelle Lalanders personliga kvarlåtenskap och fördelning av fotografier mm
- fortsatt genomgång av vad som gjorts och vad som bedöms behöva göras i Huså på kortare och längre sikt samt hur vi kan finna finansiering för detta
- att ta tillvara på det intresse som finns i en allt bredare grupp av medlemmar
- styrelsemöte i Uppsala den 14 januari 2006

Bästa hälsningar från Birgitta

Föreningen Lalandersläktens nyhetsbrev *några rader* har till ändamål att

- öka intresset för släktföreningen och stärka sammanhållningen inom föreningen
- främja aktiviteter inom släktföreningen och stimulera intresset för släktens historia, kunskap om släktforskning samt sprida kännedom om olika släktmedlemmars liv och gärning
- underlätta styrelsens kontakt med släktmedlemmarna men också vara ett öppet forum för medlemmarna i förenings- och släktangelägenheter

Ansvarig utgivare: Birgitta Nordenman, Kremlevägen 6, 756 46 Uppsala. Tel: 018 - 30 09 42, 070 - 315 21 00, Fax: 018 - 30 04 42, e-mail: bin@magnolia.se

Innehåll

Välkomna till arbetsdagar i Huså.....	sid 1	Inger Mellberg - föreningens sekreterare...	sid 15-16
ORD från ORDFöranden	sid 2	Per Lalander	sid 16-19
<i>några raders</i> ändamål	sid 2	Res i Per Lalanders och Olof den H....	sid 19-20
Innehåll	sid 2	Arnljot	sid 21
Våra stugor och tomter i Huså	sid 3	Boka in Släktmötet 2007...	sid 21
Huså herrgård - en pärla	sid 4	Syskonen Lalanders musikaliska äventyr	sid 22-26
Huså Byalag	sid 4-5	Några ord om några rader	sid 27
Välkommen till arbetsdagar i Huså	sid 5-6	Hemsidan - www.lalander.org	sid 27
Med Lalandersläkten till fablernas värld	sid 7-8	Föreningens ekonomi	sid 28
Vice ordföranden, kassören ... Janne L	sid 8-9	Medlemsavgiften	sid 29
Släktboken	sid 10	Supplement nr 15	sid 29
Sven Lalander	sid 10-12	Komplettera Släktboken	sid 29
Information från styrelsen	sid 13	Välkommen att bo i släktens stugor	sid 30
Mer än 30 år i Föreningen L:s tjänst ...	sid 14	Adresslista - Föreningens funktionärer	sid 31

Våra stugor och tomter i Huså

Fogdegården och Smedstorpet

Jag börjar med ett glädjande budskap. Det beslut som styrelsen tog i somras, att hyra ut stugorna dygnsvis, har visat sig bli en succé - det var tydligen något som våra medlemmar ville ha. Under vintern och vårvintern har fjorton olika hyresgäster bokat in sig i Fogdegården - och förutom vattenfrågan så verkar alla ha njutit av stugan, och tagit väl hand om den. Några har redan gjort en ny bokning. Sonja som träffar hyresgästerna har många solskenshistorier att berätta.

Det finns nu informationspärm i Fogdegården och sophämtningen är ordnad - båda sakerna har varit efterfrågade under ett flertal år. Carina har tvättat duschdraperiet och andra textilier som finns där, nytt duschmunstycke är också ordnat. Det finns nu handdukar att låna för de hyresgäster som eventuellt glömt några, eller behöver fler än beräknat. Fler handdukar kommer. De använda handdukarna lämnas till Sonja som tvättar och lägger tillbaka dem - de som använt dom betalar för detta. En "sparbössa" kommer att finnas för de personer som vill bidra i en eller annan form - om man slagit sönder något, vill att något skall införskaffas, eller bara tycker att hyran är "mer än prisvärd". Sonja Forss, som sköter "det dagliga" har investerat i en ny snöskovel för sin och hyresgästernas "trevnad".

Margareta Leijd har kompletterat Släkstmötespärmarna med text och bild från Släkstmötet 2005, samt färgkopierat senaste numret av "några rader" - som hon brukar göra. Fler äldre bilder från Släkstmöten finns nu även från Pelle Lalanders kvarlåtenskap. Smedstorpet har fått nya köksgardiner.

Tomterna i Huså

I höstas förmedlade Stig Dahleman en förfrågan från en kvinna i Ås som var intresserad att köpa "en tomt" av föreningen. Det var ingen fråga som kan hanteras *ad hoc*, utan den skall först hanteras av styrelsen, för att sedan presenteras på ett Släktföreningsmöte. Inget behov fanns i höstas för att frångå den beslutsordningen, och det var inte aktuellt att sälja någon tomt. Med Jannes hjälp har jag nu fått en bild av hur tomterna sträcker sig.

Föreningens tomt i Huså är egentligen tre tomter, som alla tre köptes av Alfred Hyttstrand. Den första tomten som är på 7 170 m² inköptes 1942 för 500 kr. Senare kompletterades den 1945 med en tomt på 1 900 m², den kostade 350 kr. Slutligen köptes 1959 den tomt som Fogdegården ligger på, den är på 2 420 m² och kostade 650 kr.

Den senast inköpta tomten på 2 420 m² går rakt ner från vägen till Kallsjön och sträcker sig från Grönblads tomt till Fogdegårdens östra husvägg. Den minsta tomten på 1 900 m² sträcker sig längs Husåvägen, den går från östra sidan av infarten till stugorna och ända bort till bäcken, men den har ett djup som är knappt ¼ av avståndet mellan vägen och sjön. Kvar blir alltså den stora tomten som går mellan Fogdegårdens tomt och bäcken - minus den remsa som ingår i den lilla tomten - och den har ett "skaft" upp mot vägen, som har en bredd som dubbla infarten till tomterna. Hängde ni med?

Summan av kardemumman är att den enda tomt som går att sälja "i befintligt skick" är den senast inköpta tomten, men på den står Fogdegården. Skall någon del av "skogstomten" säljas måste först en avstyckning göras.

Som ni kan läsa i Huså byalags Verksamhetsberättelse 2005, planerar familjen Öste för försäljning av tomter på den s k Odlingen. Det är högt belägna tomter och el, vatten och avlopp skall dras fram dit. Tomterna rakt ovanför Smedstorpet (vars försäljning sköts av Hyttgården) är fortfarande inte sålda.

Huså herrgård - en pärla

Vid herrgården har man med hjälp av Bygdemedel och EU-medel byggt två flygelbyggnader och som ni ser, så är nu även den andra flygeln ”under tak”. Det är inte bestämt var Gruvmuseet skall ligga, ett alternativ är fortsatt att det skall bli i den först färdigställda flygeln. Båda flyglarna hoppas man kunna hyra ut på olika sätt för att finansiera Herrgårdsföreningens verksamhet.

Det är i skrivande stund inte klart om herrgården kommer att ha öppet i sommar med servering, som man hade under 2005. Årsmöte hålls i påsk, då hoppas vi på ett positivt beslut. Det var ett mycket trevligt initiativ med serveringen, gott och uppskattat, inte minst av oss som hyrde stugor en längre tid. Det var ideella krafter som skötte allt - matlagning, bakning och servering. Vi får hålla tummarna att det finns några som vill avsätta en semestervecka eller två för att jobba där i år igen.

Förutom Herrgårdsföreningen finns en annan viktig verksamhet i Huså - nämligen Huså byalag. Där är Föreningen Lalandersläkten indirekt representerad genom Carina Forss som är sekreterare. Föreningen kommer att stödja Byalagets verksamhet genom att bli medlem. På årsmötet i mars togs beslut om att införa medlemsavgift. Jag har pratat med Börje Forsberg efter att han skrev Verksamhetsberättelsen och modifierat siffrorna som rör antalet medlemmar i vår förening.

Huså Byalag - Verksamhetsberättelse 2005

Liksom tidigare år har, inom ramen för byalagsföreningen, ej särskilt många av folket i byn varit aktiva och pådrivande. Det betyder emellertid inte att inget har hänt. Åtskilligt har åstadkommits. Utvecklingen på turismsidan har stärkts. Man tänker då i första hand på liftan, Hyttgården, fisket och hästarna. Den kulturella profilen har vidmakthållits. Huså Bröd har nyanställt två bagare. Sommarens aktiviteter på Huså Herrgård, tillkomsten av norra herrgårdsflygeln, guidade promenader till gruvan och i byn, nya skyltar i hyttområdet etc. har uppskattats. Spännande blir det att se hur familjen Östes satsning i Odlingen kommer att utfalla. Skolfastigheten, som byalaget ägt under hela året, har gjorts mer användbar genom tillkomsten av handikapptoaletten. Vi bör fundera vidare på hur denna byggnad ska utrustas för att bli till största glädje och nytta för folk som bor och vill bo i Huså. Styrelsen menar, att ett kraftfullt och positivt engagemang från alla som har levande intresse av samhället Huså, vore bra. Bland Lalandersläktens tusen sinom tusen medlemmar må väl finnas någon eller några som vill och kan något.

Frågor, som byalaget varit direkt involverade i är de årligen återkommande bygderegleringsmedlen. Den tågordning som gäller hanteringen i Kallbygden och i kommunen har vi försökt förändra. Vi har tidigare varit eniga i denna fråga här i Huså, men senaste byalagsmötet ådagalade kursändring, varför redan fattade beslut revs upp och ny ordning fastställdes. Styrelsen menar, att det skulle vara välgö-

Framtida planer

Vi skall också ta tillfället i akt att diskutera några olika frågor, se hur vi skall göra med avverkning, uteplatser och "skogstomten" (den kan bli en underbar upptäckts- och bygga koja plats). För att synliggöra den fina stranden kan vi röja fram en stig dit. Det får bli ett mini-släktmöte under arbetsdagarna, det finns mycket att diskutera, även hur vi i fortsättningen skall finansiera det som skall göras. Redan 1997 beslutade styrelsen att utarbeta en handlingsplan för arbetet med stugorna och den tråden har nuvarande styrelsen tagit upp.

Många engagerar sig - visar att stugorna är viktiga

Ni som läst Stugfogdens spalt i "några rader" vet att Stig under många år velat ha stöd och hjälp med upprustningen av våra stugor! Eftersom de flesta hyrt stugorna under vintertid har det funnits få tillfällen för hyresgästerna att arbeta med det som behöver göras. Och det kan vi inte heller förvänta oss, speciellt inte av de externa hyresgäster som regelbundet hyrt Fogdegården på vintern. Men många har bidragit, det vet jag av alla samtal jag haft - TACK! Men nu är det dags för en gemensam satsning - och andra som inte kan komma de här dagarna har "förvarnat" om att de tänker åka upp i sommar och fortsätta med sådant som planerats in i samverkan med styrelsen.

Som så många uttrycker det: "genom att jobba tillsammans lär vi känna varandra bättre, vi får en känsla för föreningen och för stugorna och vi får möjlighet att bidra till att vi kan behålla stugorna".

Boendet

Många av de personer som planerar att komma bor i närheten, eller har stugor i Huså med omnejd, några kan bo i föreningens stugor - boka som vanligt genom Inger. Blir det ännu fler som kommer så finns det ju andra stugor att hyra i Huså.

Prata med/maila till Carina och Sonja

För att vi skall veta hur mycket mat vi skall skaffa så ber jag er ringa/maila till Sonja eller Carina Forss och berätta när ni kommer, hur många ni beräknas bli och då kan ni också få mer information om det är något som ni kan ta med er som vi inte lyckats fixa på annat sätt. OM ni "bara dyker upp" så vågar vi inte garantera mat och dryck, men då är ni säkert kloka och tar med er "egen skaffning".

Sonja har telefonnummer 0647-422 05 och Carina har telefonnummer 0647-422 54. Båda har E-mail: carinaforss@bredband.net

Informationen finns även på föreningens hemsida!

Alla är välkomna, även ni som "bara" kommer med glada tillrop - ni kan på samma gång bidra med kloka tankar, eller serva oss kaffe eller annat att dricka beroende på väder och vind, grilla korv - och träffa trevliga människor. Kom en dag, kom gärna fler dagar!

Den nya dagen randas
Vad gör vi nu med den?
Vi lever väl och andas
Tills det blir kväll igen.

Alf Henrikson Ur Underfund, 1972

Med Lalandersläkten till fablernas värld

Jag blev kontaktad av en släktforskande jämtska i början av mars. Hon heter Sonja Aronsson, född i Hållbacken i Mattmar. För övrigt kusin till Mildred Forsberg som med sin man Börje drev Huså getgård till för ett par år sedan. Sonja hade sett på Internet att vi hade gemensamma anor i Jämtland. Jag hänvisade henne till Lalandersläktens hemsida där man kan surfa i släkten.

Sonja ville köpa släktboken och gå med i föreningen. Hon kom hem till mig i Älvsjö. Hade med sig en bunt med sina egna antavlor som jag fick låna och gå igenom. Man kan säga att jag fick en aha-upplevelse. En av anorna till Jacob Mårtensson Lalanders hustru (Gertrud Jacobsdotter) hette Ramborg Gunnarsdotter. Hon finns på sidan 71 i släktboken, mormors mormors mormors mor till Gertrud Jacobsdotter. I en av Sonja Aronssons tabeller fanns Ramborg Gunnarsdotters föräldrar, mor- och farföräldrar och fortsättningen bakåt till forntiden.

Var gränsen går mellan vetenskaplig forskning och fabler och sagor är inte lätt att säga. Med det underlag jag tagit del av ser fortsättningen ut så här på en av släktgrenarna som leder längst:

Ramborg Gunnarsdotter

Gunnar Joensson

Anna Olofsdotter

Olof Joensson

Ingrid Jensdotter

Jens Karlsson Skunke, riddare

Karl Pedersson, väpnare, född ca 1360

Peder Nilsson Skanke, f 1325 Frösö

Nils Hallsteinsson, riddare på Frösön

Hallstein Torleifsson, norsk guvernör i Jämtland, f 1272 på Isle of Man

Torleif Haraldsson, Isle of Man

Harald III Godredsson, Isle of Man

Godred Reginaldsson, Isle of Man

Reginald III Godredsson, född 1165, Isle of Man

Godred IV Olofsson, Isle of Man

Olof Gudrödsson, kung på Isle of Man

Godred Crowan Haraldsson, gift med en dotter till Harald Hårdråde

Harald the Black Godredsson

Godred Eriksson, född ca 930, kung på Man

Erik Blodvax Haraldsson, kung i Norge 940-45. Gift med Gunhild, syster till Harald Blåtand och dotter till Gorm den Gamle, kung av Danmark

Harald Hårfager, kung i Norge ca 900-940

Halvdan Svarte Gudrödsson, norsk småkung

Gudröd "Veidekonge" Halvdansson

Halvdan "den milde och matsnåle" Eysteinnsson, småkung i Vestfold, Norge

Eystein "Fart" Halvdansson, kung i Romerike och Vestfold, född ca 702

Halvdan "Vitben" Olofsson, kung i Norge, född ca 680

Olof "Trätälja" Ingjaldsson, kung i Norge, född ca 650

Ingjald Illråde, kung i Norge, född ca 610

Enligt sagor och sägner: Ingjald Illråde hade gjort sig så hatad att svearna ville utrota hela hans ätt. Sonen Olof Trätälja måste fly och kom då till Värmland där han grundade ett rike vid Klarälvens utlopp i Väneren. Fäderna i tur och ordning heter enligt Ynglingasagan: Ingjald Illråde, Bryt-Önund, Yngvar, Öystein, Adils, Ottar, Egil, Aun den Gamle, Jörund - son av Yngve, Hagleik - son av Alv,

Yngve och Alv, söner av Alrek, Alrek och Erik, Agne, Dag, Dyggve, Domar, Domalde, Visbur, Vanlande, Sveigder, Fjölner - Yngve Frej, Njord av Noatun (hans hustru var Skade) och sist Oden.

Men - man får aldrig vara riktigt glad.

Karl-Göran Eriksson heter en seriös forskare som hjälpte mig med antavlorna för gruvsmeden och hans fru. Han kompletterade bland annat antavlan till Gertrud Jacobsdotter (gruvsmedens fru) med Ramborg Gunnarsdotter. K-G Eriksson hävdar att kopplingen mellan Ramborg och hennes föregivna anor är löst grundade spekulationer. Den som satt ihop antavlan ner till forntiden har inte kunnat presentera några säkra källor.

Jag som trodde att mitt vackra hår berodde på att jag var ättling till Harald Hårfager!

Jan Leijd

Vice ordföranden, kassören och släktboksgurun mm - Janne Leijd

Foto: Olle Tottmar

Foto: Maria Wiell

Janne som alltid omgiven av stiliga kvinnor - t v Sylvia Tottmar och t h hans syster Kerstin Leijd Tidbeck

Redaktionen träffade honom i en spelpaus på restaurang Louis en onsdagskväll, där han satt och lyssnade på Blommans Dixielandband.

Red: Hur upplever du din sittaschon, hör du du?

Janne: Jo tack, jag bearbetar den.

Red: Vad har du egentligen gjort av ditt liv?

Janne: Född 1938, växte upp i Älvsjö, gick i Enskede läroverk och kom i kontakt med skolbandsjazzen där. Köpte en trumpet på SPAK för 147 kr när jag var 17, satt nere i källaren i tvättstugan och övade med en näsduk i klockstycket för att inte störa familjen en trappa upp. Ett halvår senare var jag fullärd och sällade mig till de ynglingar på skolan som efter ett par månaders repetitioner bildade Gustens Svänggäng.

Bandet gjorde liksom Mona Sahlin time-out (för lumpen). Själv hamnade jag på Sjökrigsskolan (alternativet var infanteriet i Boden) där jag blev fänrik i Kungliga Flottan 1961. I det jobbet sysslade jag med det som småpojkar drömmer om - jag flög helikopter och körde isbrytare i olika omgångar.

Kunde gå i pension när jag fyllde 55 eftersom jag flugit i 25 år. Det var tur, för jag hade egentligen andra prioriteringar.

Red: Vilka andra prioriteringar?

Janne: Spela jazz, ta hand om ett hus i sta'n och ett på Ingarö, fiska, jaga lite', reovera gamla möbler, släktforskning sedan 25 år tillbaka, ha middagen klar när Margareta kommer hem från sitt heltidsjobb, samla gratis mat i ladorna. Jag delar in året i olika skördesäsonger. 1. kvartalet njuta frukterna av samlandet. I april vårgädda, i maj - juni brännässlor och strömming, juli blåbär, augusti

hjortron i Jämtland (vi brukar hyra Fogdegården i Huså), september lingon, sjöfågel och svamp, oktober - november tranbär, december - januari rådjur och harar.

Red: Du går lite' illa?

Janne: Sviter efter en bilolycka för 35 år sedan, trasig höft. Dessutom fick jag fel på lungorna för 4 år sedan. Har dålig kondition, så det där med samla mat i ladorna har jag delegerat till Margareta. Jag har fått lägga trumpeten på hyllan, luften räcker inte till.

Red: Vad dricker du?

Janne: Beror på matsedeln. Till senapsgravad strömming och inlagd sill - helst lättöl och porsbrännvin. Till marinerad biff på utegrillen - ett gott rödvin. Till stekt aborrfilé - öl. Till havregrynsgröt med hjortronsylt - mjölk. Till hjortronsylt med stallsopor (müsli) - filmjök.

Red: Vad äter du helst?

Janne: Se matsedeln i förra svaret.

Red: Familj?

Janne: Gift med Margareta sedan 1963, 2 vuxna barn Helena och Magnus, svartmyror i köket i maj, en och annan silverfisk i badrummet. Rådjur på tomten som äter allt utom gräsmattan, som bara växer.

Red: Första tonen i tradan till West End Blues?

Janne: Ingen aning, man trycker in de två närmaste knapparna på luren och blåser allt vad man orkar. Nej, nu ska Blomman börja spela. Intervjun är slut!

Så berättar Janne själv om sig och sitt liv. Förutom ovanstående kunskaper så talar han flytande jämtska - han har firat många lov hos släkten i Drolet i Åre - men även engelska, tyska och franska. Janne kan lite (en aning) isländska och när det gäller ryska så kan han alfabetet och lite till. Janne har varit kassör i föreningen sedan 1995, då han efterträdde Märta Claesson.

I *några rader* Nr 6 1998 skriver Nils Lalander om Jannes storverk, i samband med att Släktboken gavs ut. Där står också om Jannes blygsamhet, hur han sköt över komplimangerna på alla som före honom dragit sitt strå till stacken som Pelle och Axel Lalander, PO Österlind m fl. Men det är ingen tvekan om att resultatet blev ett imponerande storverk. Boken är en guldgruva för alla i släkten - och många andra också har det visat sig. OM du inte har ett eget exemplar, eller känner någon som inte har det - ändra på det innan det är för sent - läs nedan om Släktboken.

För att hålla släktregistret uppdaterat fortsätter Janne oavbrutet med att komplettera med alla nya data. Undrar hur många timmar Janne har lagt ner för föreningen enbart med Släktregistret? Jannes lycka just nu är att han hittat en syssling Emil Wallen i Foam Lake Canada.

Jan Leijd tillhör Helena-grenen och du hittar honom på sidan 436 i Släktboken.

Jan Leijd och Maija Lalander

Falun 2003

Maija Lalander, Anders och Sven Israelsson

För 50 kr plus frakt kan du nu få släktboken ”Gruvsmeden Jacob Mårtensson Lalander. Anor och ättlingar under 500 år”

Köp, läs och inspireras, boken ger många aha-upplevelser! Den är därför en uppskattad present! Vi som har den vet att den ofta ”kommer till användning”, att det ofta blir tillfällen att slå upp i den. Varje bok som du köper ger dessutom ett direkt tillskott till vår föreningskassa.

VIKTIGT - vi har många böcker i lager, men dom tål inte att lagras FÖR länge. Passa på och köp nu medan dom fortfarande är fräscha, ingen fuktskada drabbat lagerlokalen etc.

*Det finns en kartong med släktböcker i ett skåp under kylan i köket i Fogdegården.
Självserving, använd inbetalningskort som finns där!*

Ring Jan Leijd på tel: 08 - 99 44 12 så får du besked om hur du enklast kan köpa boken!

Sven Lalander - 1918-2006

Sven Lalander dog i sitt hem på Lidingö den 10 februari 2006. Sven fick ett långt och innehållsrikt liv, men det senaste året var tomrummet efter Majja stort. Hans tre barn, varav döttrarna Anita och Christine bor på Lidingö och Magnus i Ludvika, blev än viktigare för honom under den sista tiden. Han besökte dem och deras barn och gjorde även resor tillsammans med dem.

Sven begravdes den 28 februari i Lidingö kyrka, en finstämd begravning med mycket musik, en vackert smyckad kista och generösa fång av blommor runt om. Föreningen hedrade Svens minne med en blomsteruppsättning. Förutom den närmaste släkten deltog Jan-Erik och Alf Lalander, Margareta och Jan Leijd samt undertecknad tillsammans med grannar, vänner och f d arbetskamrater från Vattenfall. Efter begravningen var det samling på Foresta där många tal hölls. Bland andra höll Anita, Magnus och Christine tal, men också olika f d arbetskamrater från Vattenfallstiden. Jag nämnde något om alla fina minnen vi har av Sven och allt som han betytt för föreningen. I samband med begravningen bidrog medlemmar i Föreningen Lalandersläkten till ”Svens minne” - att hedra honom i Huså - som ett alternativ till någon hjälpverksamhet.

Foto Olle Tottmar

Sylvia Tottmar, Sven Lalander och Gudrun Risberg
Falun 2003

Foto Olle Tottmar

Gull Österlind, Widar Wågland och Sven Lalander
Uppsala 2000

Så som vi minns Sven - glad med ett härligt skratt - och att han brydde sig om föreningen och dess medlemmar, tyckte om att prata med alla.

Birgitta Nordenman, ordförande

Svens egen berättelse

I januari 2003 började Sven skriva ner minnen från sitt liv - och föreningen hade förmånen att få ta del av det för att komplettera Föreningen Lalandersläktens arkiv. Här börjar ett axplock ur Svens yrkesliv, det som delvis avslutades i och med hans pensionering 1983, men som fortsatte i form av konsult- och styrelseuppdrag fram till 1997.

Jag och min familj

Jag föddes den 21 mars 1918 i Falun, och där växte jag upp. Min mamma och pappa var Augusta (Asta) och Axel Lalander och jag hade sex syskon, även om min bror Nils Erik endast levde några månader. Av mina fem systrar finns fortfarande Britt, Gull och Gertrud i livet. Jag tog studenten år 1937 och började sedan på Tekniska Högskolan i Stockholm på den elektrotekniska avdelningen och avlade civilingenjörsexamen år 1942. År 1945 gifte jag mig med Maija Kitunen från Helsingfors, vilket fick avgörande betydelse även för mitt yrkesliv. En av de viktigaste förutsättningarna för mina insatser i yrkeslivet var all den hjälp jag fick av familjen, och då i första hand av Maija. Det gällde inte enbart den s.k. markservicen, d.v.s att Maija skötte hem och hushåll, vilket gav mig möjlighet att ägna mycken tid åt mitt yrkesliv. Maija var också till direkt hjälp, både genom goda råd i besvärliga avvägningsfrågor, t.ex vid bedömning av individer, genom sin stora gästfrihet gentemot mina yrkeskollegor samt genom sina stora språkkunskaper.

Våren 1951 utannonserades en tjänst vid FN:s Economic Commission for Europe (ECE) som jag sökte och fick. ECE:s sekretariat hade sina lokaler i det ståtliga FN palatset. Chef var Gunnar Myrdal, som vi träffade tillsammans med hustrun Alva. Även Maija tyckte det skulle vara intressant att bosätta sig i Genève och vi hyrde en villa i Carouge, strax söder om stan. Det nyligen inköpta radhuset på Lidingö hyrdes ut och familjen som förutom mig och Maija, bestod av Anita och Magnus installerade oss i stället i Villa La Rocaille. Strax därefter föddes Christine. Familjens första bil, en grön Vauxhall, inköptes, vilket möjliggjorde intressanta utflykter i den närbelägna delen av Schweiz och Frankrike och semesterresor i Italien. Vi fick flera goda vänner i Genève, som vi behöll kontakten med under många år, en del fortfarande när detta skrivs, och vi hade som vana att varje år göra en resa till Genève. Maija fick hjälp i hushållet av unga flickor och tog tillfället i akt att studera franska vid universitet och var till stor hjälp för mig i kontakterna med experter från olika länder. Döttrarna, speciellt Anita och Christine, men även Magnus, bidrog också genom åren till goda kontakter med våra yrkesvänner. De deltog i några av alla de kongresser som jag deltagit i, och Anita axlade ibland rollen som värdinna.

Mitt yrkesliv

För att börja från början - innan åren i Schweiz - så var det lätt att få anställning på 1940-talet och våren 1942 började jag på Driftbyrån på Vattenfall; som statligt verk då benämnt Kungl. Vattenfallsstyrelsen. Min första tjänst var som ingenjör på det centrala kontrollrummet, ett omväxlande arbete som bl. a. innebar att mäta snötäcket tjocklek i fjällen för att kunna bedöma storleken på den kommande vårfloden. Därefter blev jag chef för Driftbyråns Utredningsavdelning och eftersom Vattenfall under senare delen av 1940-talet hade beslutat sig för att som första kraftföretag i världen bygga ett ledningssystem för så hög spänning som 380 kV fick jag göra flera internationella tjänsteresor, bl. a. till England för att studera nätmodellen för planering av storkraftsystem.

I Genève bestod mitt arbete i sekretariatet väsentligen i att studera rapporter om elkraftförsörjningen i Europa samt assistera vid sammanträden med ECE Electricity Committee. Jag hade stor frihet i arbetet och tog bl.a. initiativ till att publicera årliga rapporter om den aktuella elkraftförsörjningen i de europeiska medlemsländerna. Sekretariatet fortsatte att utge sådana rapporter under många år,

även sedan jag lämnat Genève. Arbetet där gav personliga kontakter med många elkraftexperter såväl i väst som i öst, något som sedan haft glädje och nytta av.

Familjen beslöt att återvända till Sverige när tjänstledigheten från Vattenfall löpt ut. Jag återgick till mitt förra arbete och där ingick planeringen av Vattenfalls utbyggnad av stamlinjesystemet och den egna produktionsapparaten. Mina erfarenheter från Genève innebar att jag ombads att som expert ledsaga en grupp asiatiska kraftverkschefer på en av FN initierad studieresa till ett antal länder i Europa hösten 1956. Eftersom besöken arrangerades av respektive länders UD fick vi ett ståtligt emottagande i flertalet länder.

Driftstörningar, sparkampanjer och kraftbristperioder

Elkonsumtionen hade ända sedan början av 1900-talet stigit kontinuerligt med en fördubbling ungefär vart tionde år. Utvecklingen hade varit likartad i flertalet länder i Västeuropa. Den exponentiella utvecklingen fortsatte under 1950- och 1960-talen. För att täcka behoven byggdes ett stort antal vattenkraftstationer. Samtidigt förstärktes stamlinjesystemet genom byggandet och idrifttagningen år 1952 av 380 kV ledningen Harsprånget - Hallsberg; den första kraftledningen för så hög spänning i världen. Av skilda anledningar drabbades det svenska kraftsystemet under denna period av några allvarliga driftstörningar. I februari 1955 inträffade den s.k. "Midskogsstörningen", då en felaktig koppling i vattenkraftstationen Midskog i Indalsälven medförde överbelastning av stamlinjesystemet och omfattande spänningslöshet i södra Sverige. 1962 raserades 70 kV ställverket i Södertälje, vilket ledde till en mer än dygnslångt spänningslöshet i Södertälje med omnejd. Båda dessa händelser fick stor publicitet och kritik mot Vattenfall, som i första hand jag hade att bemöta.

Trots de omfattande kraftutbyggnaderna uppstod under några torrårsperioder, vintrarna 1955/56 och 1959/60, kraftbrist och risk för elransonering. Genom omfattande sparkampanjer i kombination med maximal värmekraftproduktion, bl.a. med kraft från inhyrda äldre tankfartyg, samt senkommen nederbörd kunde dock formell elransonering undvikas. I februari 1970 blev kraftsituationen åter kritisk. Vid en presskonferens berättade jag att familjen sparade på el genom att ha svalt i sovrummet. Tidigt följande morgon kom fotografer från både Aftonbladet och Expressen hem till oss för att fotografera vårt sovrum, jag minns att Maija försvann snabbt, men Christine och jag lät oss fotograferas. Det fick stort massmedialt genomslag, med artiklar i dagstidningarna, intervjuer i bl.a. Sveriges Radio samt en stort uppslagen artikel i Veckojournalen.

Sven Lalander tillhör Nils-grenen och du hittar honom på sidan 326 i Släktboken.

Fortsättning följer i nästa nummer av "några rader"

Foto Olle Tottmar - Falun 2003

Jacob Lalander, Deisy Andersson
och Sven Lalander

Jan-Erik Lalander, Sven Lalander
och Stig Dahleman

Foto Maija Lalander - Uppsala 2000

Sven Lalander och Birgitta Nordenman

Information från styrelsen

Den 14 januari 2006 träffades styrelsen hos Birgitta Nordenman i Uppsala. Det var god uppslutning och ännu fler hade tänkt komma, men i sista stund måste dom tyvärr lämna återbud. Eftersom vi har några nya i styrelsen efter valet på Släktmötet i somras, så var det trevligt att så många kunde samlas - och träffa varandra.

Det som var extra roligt - inte minst med "facit i hand" - var att Sven Lalander deltog som adjungerad. Han var ombedd att komma eftersom han har historiken och kunde dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter om föreningen. Sven hade även engagerat sig i höstens "dialog" och framför allt försökt visa att föreningen har stadgar som styrelsen skall verka efter - allt i linje med Släktmötets och medlemmarnas förväntan.

Utdrag ur protokollet:

§ 1 I sin välkomsthälsning betonade Birgitta att mötet anordnades speciellt med tanke på de skrivelser som inkommit från Stig Dahleman. Han valde dock att lämna föreningen, när det blev klart att mötet skulle hållas och att skrivelserna fanns på dagordningen. Alla runt bordet hade uppskattat att han deltagit. Ingen kommentar om styrelsemötet har inkommit från Stig.

§ 3 Skrivelserna diskuterades. Styrelsen konstaterade att Stig och Gulli Dahleman på egen begäran begärt utträde ur föreningen och att Stig också lämnat sina uppdrag i föreningen.

§ 6. Styrelsen beslutade att arbeta efter den Arbetsordning som föreslagits.

§ 7. Sonja Forss arbetar som stugfogde tillsammans med styrelsen och får komma med förslag på vad som behöver göras i stugorna. Vid externa tjänster angående stugorna tar styrelsen beslut om betalning. Mötet enades om att gynna lokala hantverkare. Sonja Forss får komma med egna förslag hur hon vill arbeta och med vem. Riktlinjerna finns i Arbetsordningen.

Diskuterades om föreningen skall hyra ut till utomstående. Mötet enades om att börja med vänner och bekanta. Men innan någon sådan uthyrning kan ske måste vattenläckaget i Fogdegården lösas.

§ 13. c) Sven Lalander avtackades för sitt fantastiska arbete med föreningen, nu senast i egenskap av vice ordförande. Sven fick bok och blommor.

Styrelsen har allt sedan Släktmötet 2005 valt att arbeta för att bredda engagemang och delaktighet i föreningen. Många frivilliga insatser behövs för att driva en ideell förening. Resultatet har inte låtit vänta på sig - allt fler kommer med bidrag i form av "kloka synpunkter", arbetskraft, ekonomiska bidrag mm. Allt detta har dessutom varit i linje med Stig Dahlemans önskan under många år, varför det är svårt för den nya styrelsen att förstå varför Stig inte kunnat hitta något positivt bland allt som gjorts, allt som hänt efter Släktmötet. Men Stig uttryckte redan vid valet i somras en viss tvekan till att "ställa upp" som stugfogde, han ville då försöka ett år - nu valde han att lämna innan det året gått.

Som alltid - Välkomna att höra av er till oss i styrelsen!

Mer än trettio år i Föreningen Lalandersläktens tjänst

Stig Dahleman på släktmöte 1982 i Kall

Gulli och Stig Dahleman Huså 2005

Sven Lalander och Stig Dahleman i Falun 2003
- i bakgrunden Inger Renström

I Nr 18 2005 av *några rader* kunde man läsa: **Vad gör då en stugfogde** - ja, det är enklast att sammanfatta det hela med ett ord - **ALLT**. Allt det som Stig och Gulli Dahleman står för kräver ett eget kapitel, - och det kommer här i samband med att dom nu valt att lämna föreningen.

Redan i början av 1970-talet började Stig Dahleman engagera sig i stugorna i Huså tillsammans med Pelle Lalander och 1978 valdes han till biträdande stugfogde för att sedan tillsammans med Sonja Forss väljas till stugfogde 1984 - efter att Olle Grönblad avlidit och Hildur kände att hon inte ensam kunde fortsätta som stugfogde.

Vad gör då en stugfogde - Av stadgarna framgår: § 16 - "För tillsyn och vård av mark, byggnader, möbler och husgeråd i släktgården i Huså, utses en eller flera personer med benämning stugfogde, som väljas av släktmötet för samma period som styrelsen". Allt detta ingår alltså i stugfogdarnas revir och när man går igenom olika protokoll som finns från föreningens verksamhet så är det tydligt att många, bidragit direkt eller indirekt (läs: ekonomiskt) till att vi har den resurs som vi har i Huså i form av stugor och tomter. Under de senaste 20 åren har Gulli och Stig stått för merparten.

När det gäller marken så har det mesta skötts av externa krafter, men Stig har ombesörjt mycket tillsammans med dem, och många gånger själv, även om Släktmötet gett tillstånd till extern hjälp.

Byggnaderna har alltid legat Stig varmt om hjärtat och där har han tillsammans med hustru Gulli, hennes syster Gunnel med make Lennart Hestner tillbringat många dagar/helger och ombesörjt att husen är snygga och inbjudande när hyresgästerna kommer - målat, städad, putsat fönster, "fixat". Vid större ombyggnationer, som vid vattenläckan, har Attacus - det bolag där Lennart varit anställd - haft det officiella uppdraget. Stig och Lennart har gjort merparten av jobbet. På tomterna finns fyra byggnader och taken är omlagda vid ett flertal tillfällen. Stig har också en mycket häändig bror Sören, som utfört jobb tillsammans med honom och Göte Johansson.

Möbler och husgeråd har förnyats allt eftersom och det har skett även av olika hyresgäster. Båten har också varit ett kärt ämne för Stig, liksom trädgårdsmöblerna och grunden.

De stora projekten har alltid varit vattenfrågorna och där har Stig D en mycket lojal kompanjon i Stig Jonsson, Såå, som utfört allt som behövt göras - tillsammans med Stig D.

Stort varmt tack till Gulli och Stig för allt ni utträttat för föreningen under alla år och då speciellt arbetet med stugorna och tomterna i Huså!

Föreningen Lalandersläkten genom *Styrelsen*

Inger Mellberg - föreningens sekreterare och stuguthyrare

Inger och Anders Mellberg

Inger Mellberg

Nils Lalander och Inger Mellberg

Inger är född i Uppsala och där bodde familjen Holst - mamma Dagmar, pappa Ragnar och en yngre syster Marielouise - ytterligare 5 år innan de flyttade till Stockholm. Där har Inger bott på Östgötagatan och precis som Greta Garbo gått i Katarina södra skola, men familjen har även bott på några andra ställen som Bromsten och Svedmyra. Då hade familjen utökats med brodern Thommie.

Mamma Dagmar var hemmafru och pappa Ragnar var stamanställd på I 8. Han var även en av de anställda i Svenska Frivilligkåren som deltog i Finsk-Ryska kriget 1940. Furiren vid Kungl. Upplands reg 614 Holst deltog även i striderna vid Märkajärvi 27 februari - 13 mars och han erhöll Finska minnesmedaljen med svärd och spänne samt Frihets- och tapperhetsmedalj av 1. klass.

Att mamma var hemmafru innebar att hon så snart det blev lov, såväl sommar och vinter, kunde resa med barnen till Jämtland och mormor Marta och morfar Gustav Lalander i Bonäshamn. Där bodde även morbror Nils Lalander och hans hustru Anna och kusinerna Britt och Barbro. I Järpen fanns kusinerna Ing-Marie, Kerstin och Börje Lalander och deras föräldrar morbror Elof och tant Agda. Kusiner som bodde på andra orter i Sverige gjorde på samma sätt - dom kom också till Jämtland under loven. Det fanns massor av barn i Bonäshamn på den tiden att leka med och det är somrar som Inger minns med värme och glädje. Mamma Dagmar tyckte också om att "komma hem", och mormor och morfar (som alltid bjöd på polkagriskarameller) gladdes också åt besöken, så det var positivt för alla. Pappa Ragnar kom upp så snart han fick semester. Inger har tidigare berättat om sina Sommarminnen från Bonäshamn i "*några rader*" Nr 9 2000.

Inger är fortfarande mycket slätkär och hon umgås med släkten så ofta tillfälle ges, hon har nära till kusiner på mammas sida i Stockholm och de som nu har hög prioritet är förstas barnbarnen Pernilla, Alexandra, Denize och Love. Inger har tre söner - Benny, Mikael (Mikey) och Björn (Snoopy) - från ett tidigare äktenskap. Hon bodde på den tiden på Lidingö med sin familj. Eftersom 3 av barnbarnen bor i Norrtälje med sina föräldrar Björn (Snoopy) och Maria, blir det ofta tillfälle att träffa dom.

Inger vet hur det är att vara gift med världens underbaraste man, för det har hon nu varit i snart tjugo år. Anders och Inger bor 1,5 mil öster om Norrtälje, i Björnösund. Där hade Inger och hennes förre man ett sommarställe och eftersom hon trivdes så ofantligt bra där, så valde hon att bosätta sig i samma område med Anders i ett härligt hus. Det är bara några hundra meter till Norrtäljeviken och badplatsen och dom gillar att vara ute i naturen - året runt. De eventuella besvärligheter som det innebär att bo naturnära, det tar dom så gärna. Inger och Anders går även på gym tillsammans.

Inger och Anders hus i Björnsund

Inger har varit föreningens sekreterare sedan 1997 då hon efterträdde Inger Lalander. Från och med i höstas sköter Inger även om uthyrningen av föreningens stugor i Huså. Då får hon tillfälle att prata med alla trevliga människor som vill hyra och diskutera olika alternativ. Hon tycker att det är kul med människor, det är något som intresserar henne. Hon ansvarar även för informationspärmen i stugorna. Inger är även en flitig ”artikelskrivare” i ”*några rader*”.

Inger är Bilkårist och har varit sekreterare i Norrtälje Kvinnliga Bilkår under många år. Anders och Inger läser tyska och förutom att Inger har nytta av det i jobbet på MCC Europe så använder de sina kunskaper på resor i Tyskland, där de har goda vänner. Under åren på Lidingö var Inger hemmafru fram till 1974, då hon satte sig på skolbänken. Det innebar två himla roliga år på Hammarby handels-gymnasium. Därefter arbetade Inger på Sparbanken och efter flytten till Norrtälje - Roslagens pärla - 1980 har hon arbetat på Klimatsystem som senare köptes upp och nu heter Mobile Climate Control. Inger och Anders tycker om att resa och ett land som står högt på Ingers önskelista är Laos, där hon har ett fadderbarn genom ”SOS barnbyars vänner” sedan 11 år. Förutom att ha fadderbarn så stöder Inger Greenpeace, och då speciellt ett miljöprojekt i Ryssland. Italien är ett favoritland och även fast man vet att dom gärna lurar skjortan av en så njuter hon av livet där - inte minst maten. Hemma lagar dom mycket och god mat, gärna tillsammans, även om Anders är den som är en fena på det.

Inger Mellberg tillhör Nils-grenen och du finner henne på sidan 263 i Släktboken.

Här fortsätter Per Lalanders egen berättelse - Några minnen från mitt liv - nedtecknad i början av år 1940

7:e Kapitlet

Besök vid Verdalsraset

I föregående kapitel har jag sökt återgiva några minnen från hur det gick till när jag blev soldat.

Innan jag nu övergår till att skildra livet på Frösö läger, vill jag omnämna att på hösten 1893 voro vi några kamrater, som kommo överens om att besöka Verdalen och bese Verdalsraset, som inträffade

på våren samma år, då 111 personer omkommo genast och tre senare på grund av de skador som de åsamkats. Tjugo till trettio gårdar förstördes natten mot den 19 maj, och c:a 55 miljoner kbm jord och grusmassor rasade från sluttningarna ner mot Verdalsälven.

Att en sådan naturkatastrof tilldrog sig en oerhörd uppmärksamhet var helt naturligt och under hela sommaren såg man folk, som dels åkte och dels gick den omkring 12 mil långa vägen från Åre räknat och till Verdalen. Vi voro sex eller sju i sällskapet och tillryggalade första dagen den fem mil långa sträckan till Saxvallen. Som jag har ett av mina ljusaste barndomsminnen förknippade med denna plats må det tillåtas mig att här få berätta detsamma.

Värdinnans namn är känt och välkänt för resande från icke allenast vårt land, utan även för turister från skilda länder, som under de senaste 55 åren färdats denna väg. Vill minnas att det var på nyåret 1884, som det skulle firas bröllop på Saxvallen. Mina föräldrar voro bland de inbjudna, men ehuru jag då ej var mer än 8-9 år förstod jag att här ovillkorligen skett ett oförklarligt förbiseende, ty bruden var ju icke allenast min kusin, hon var ju även min gudmor och jag hade ju hart när oräkneliga bevis för att vi voro de allra bästa vänner. Alltnog jag förklarade för mor och far att även jag skulle vara med på min gudmor Lisas bröllop. Så blev också förhållandet. Bröllopet räckte minst två dagar och Saxvallen fick den bästa värdinna det intill denna dag har ägt. Hennes namn, inristat outplånligt i samfärdselns historia är Fru Lisa Olsson Saxvallen. Att vi blevo mottagna och förplägade på bästa sätt torde vara överflödigt att nämna.

Nästa dag voro vi tidigt på benen och anträdde då färden mot norska gränsen. Omkring 5-6 km från Saxvallen ligger ett storartat jaktställe, som på sin tid uppfördes av en rik engelsman. Platsens namn är Skalstugan. Som det framgår av namnet torde här av staten ha uppförts en stuga, kanhända redan under Olof den Heliges tid eller möjligen ännu tidigare, till skydd och övernattningsställe för dem som färdades denna väg mellan Sverige och Norge. På samma väg ha vi ju också Stalljärnsstugan och Medstugan på svenska sidan. - Vi voro sålunda på historisk mark och otaliga torde de vandrare under århundradenas lopp ha varit, som vandrat denna väg före oss. Skalstugan ligger ej mer än möjligen sex å sju kilometer från gränsen och var den sista bebyggelsen på svenska sidan. Vandringsringen över gränsen, där vi skåda ut över de väldiga fjällvidderna var en upplevelse då, och har säkerligen varit det också sedan för alla som färdats denna väg. Jag föreställer mig hur en gång kanske Norges mest namnkunnige konung Olof Haraldsson, kände det då han sommaren 1030 i täten för sin här vandrade samma väg som vi denna dag hade passerat. Om det tillåtes mig, låta fantasien fylla ut berättelsen om denna vandring, då Norges biltoge konung, som nu levat i landsflykt och under tiden besökt sin svåger storfursten Jaroslaw av Gardarike och nu var på väg ner till Verdalen. Vore det underligt om denne konung, som vågat så mycket för sin kristna tro, av hänförelse över Guds storhet och väldiga makt, här uppe på gränsen till det rike, som han nu var på väg för att återerövra, då han blickade ut över de väldiga vidderna mot väster, utropa till sina följeslagare: "Såsom vite Krist en gång av kärlek till oss och hela mänskligheten gav sitt liv för att rädda oss från allt ont, likaså vilja vi våga våra liv för att rädda Norges folk från de hedniska härskare som nu ha makten och regera i detta land". Alla som voro med honom sade: "Amen." Jag föreställer mig också med stöd av vad historien säger oss om dessa som följde och voro med konung Olof att i hans omedelbara närhet står en man huvudet högre än alla de andra, han träder fram till den konung som han svurit trohet och säger: "Från och med denna stund vill också jag få viga mitt liv till att tjäna, leva, strida och dö, icke allenast för Dig ädle konung, jag vill också viga mitt liv för att tjäna, leva och dö för vite Krist". Denne mans namn var Arnljot Gelline.

Vad jag härovan relaterat är min fantasi, men jag tycker mig se dessa skarors segervissa tåga vidare ner mot Sul och Verdalen och efter det även Arnljot den Jämtländske nationalhjälten, jämte många, många andra vid Verdalsälvens strand medfått det heliga dopet, gingo de som oöverbinnerliga hjältar mot landets inkräktare. Såväl Konung Olof som Arnljot som många andra stupade denna historiska dag den 30 juli år 1030, men i och med deras död segrade dock såväl Olofs enhetstanke, som de grundsatser, som han under den tid, som han var Norges konung hade sökt att inplantera i den norska folksjälen.

Men på dessa färdestigar är det också andra skaror som i det 11:te, 12:te och kanske senare århundraden vandrat fram. Jag tänker här på pilgrimerna, ty med visshet var det denna väg, som vi här denna dag vandrade, som även följdes för att icke glömma hur någon tidigare säkerligen också vikingatåg gått från Bottniska vikens hamnar till Norges västkust och då våren åter nalkades styrde samma skaror samma väg tillbaka till den plats där deras vikingaskepp föregående höst frusit in.

I senare tid drogo också just efter denna mellanriksväg långa rader av färdmän, vilkas uppgift det var att forsla varor från hav till hav.

Såsom förut nämnts så var det egentliga målet för vår vandring olycksplatsen i Verdalen. Först tredje dagen av vår fotvandring nådde vi fram till olycksplatsen. Det var något ofattbart att tänka sig att just på denna hemska plats där man nu endast kunde spåra ödeläggelse och förstörelse, kort tid förut legat ett trettiotal välbyggda gårdar, med åkrar och ängar. Älvens vatten var ännu omkring fyra månader efter den tragiska händelsen som en lervälling och just vid tiden för vårt besök förekom flera mindre ras.

Sedan vi tagit del av verkningarna efter denna naturkatastrof fortsatte vi fram till Sticklestad där vi bl. a. besågo den kyrka där Olof den helige stupade.

Därefter kommo vi fram till Levanger, som blev slutpunkten för vår vandring. Vi togo nämligen sedan båt till Trondhjem och därifrån tåg hem tillbaka till vårt land igen.

8:de kapitlet

Som soldat

Våren 1895 inställde jag mig en dag i maj månad på Frösö lägerplats för att börja min utbildning för Krigsyrket.

Sedan vi fått vederbörlig utrustning av kläder, vapen och diverse persedlar skulle samtliga som denna vår ryckt in till militärtjänst svära fanan trohet, som det på militärspråket heter, efter denna ceremoni ansågos vi invigda till att försvara fosterlandet.

För en blivande soldat måste rekrytskolan genomgå, sedan uttogos en del till förberedande korpralskolan och ytterligare ännu en uttagning till korpralskolan. Allt gick så att säga friktionsfritt då det gällde ”rekryten”, som det hette och sommaren 1896 genomgicks förberedande korpralskolan med högsta betyg.

Övningstiden var fyra månader varje sommar och avslutades med det s. k. regementsmötet. Andra året då regementsmötet just hade begynt inträffade en händelse som möjligen kan intressera någon eventuell läsare av dessa mina memoarer.

Jag hade en morgon låtit sjukskriva mig för en inbillad knäskada och satt och njöt av min frihet på barackens trappa, då kommer min kompanichef gående och följande förhör utspelar sig. ”Varför är icke Jacobson (mitt soldatnamn) ute i tjänstgöring?” Svar: ”Jag är sjukskriven.” Nästa fråga: ”Hur är han då sjuk?” Svar: ”Knäskada.” Kaptenen, en av regementets intelligentaste officerare genomskådade sin underordnade och tänkte troligen, ”mej lurar du inte”, varför han befallde mig att följa med in på kompaniexpeditionen där förhöret fortsatte ungefär som följer. ”Kan Jacobson skriva?” Svar: ”Ja.” ”Skriv sitt namn här.” Detta verkställdes. Sedan förestavades en sats, som jag befalldes att nerskriva på ett framlagt papper. Så skedde, och nu var förhöret avslutat. Domen löd: ”Jacobson får bli min fanjunkare behjälplig här tillsvidare.”

Som regementsmötet är det arbetsammaste i militärtjänsten, kom jag på detta sätt undan alla enformiga marscher och övningar ute i det fria ofta under olidliga väderleksförhållanden och fick i stället agera som någon sorts medarbetare åt kompaniadjutanten. Den kloke kapten von Bahr glömde dock icke att förbehålla att från skjutövningar kunde jag icke befrias.

Men inga skyar utan moln. Genom denna förändring av arbetsuppgifter blev det mera tillfällen att besöka regementets ”markis” och detta medförde större utgifter än motsvarande inkomster och skulle i längden ha lett till en ekonomisk katastrof, men den saken lyckades jag ordna på det viset att jag

började köpa upp en och annan militärtröja (Olle) av stamanställda, som måste avhända sig dessa varma och slitstarka plagg för att på så sätt få sig en kaffeslant, om jag betalade exempelvis två kronor, så lyckades jag sedan placera dessa exemplar på värnpliktiga (beväringar) för 2:50 alltså en vinst som motsvarar några koppar kaffe eller en portion pannkaka med lingonsylt. Dessutom tillerkändes jag också andra pris bland ca 2 000 deltagare i det årets prisskjutning. Priset var 10:00 kr. - Det bör erkännas att den som förde skjutprotokollet gärna gynnade mig med ”högre poäng” där det förekom osäkra fall. - Men det är ju möjligt att samma praxis tillämpades även för andra deltagande skyttar och i så fall kanske det ej var så mycket orättvisa i att denna utmärkelse tillerkändes mig plus de 10 kronorna.

Även denna sommares militärövningar nådde sitt slut och vi fingo begiva oss hem var och en till sitt. Innan jag skildes med mina kamrater var det en volontärkorpral, som under regementsmötet var min s. k. truppchef, som uppmanade mig att söka in i någon skola och torde då ha nämnt Östersunds praktiska skola. På hemresan uppsökte jag denna skolas rektor och erhöll av honom prospekt.

Efter samråd med mor insände jag min ansökan för vinnande av inträde och då denna beviljades inställde jag mig någon dag i oktober. Till lärare hade vi förutom rektor även en verkligt skicklig lärarekraft i extralärare Carl Svensson.

Här slutar det dokument som föreningen har i sin ägo. Om det finns en fortsättning så är jag tacksam att få ta del av det. Ordf. anm.

Per Lalander tillhör Jacob-grenen och du hittar honom på sidan 223 i Släktboken

Res i Per Lalanders och Olof den Heliges fotspår

Från Åre är det ca 11 mil till Stiklestad, dvs knappt 14 mil från Huså. Där firas varje år minnet av slaget vid Stiklestad och Olof den Helige. Vägen till Stiklestad går som Per beskriver det, via Medstugan, Saxvallen och Skalstugan i Jämtland till gränsorten Sandvika och Inndalen till Verdalen och Stiklestad i Norge. Det är en underbart vacker tur, och längs vägen fick vackra stenvalvsbroar. Leden ingår i St Olavsleden och många platser längs vägen är utmärkta. Vissa delar sammanfaller dessutom med ”I karolinernas fotspår”. Från Huså kan man även åka via Anjans fjällstation till Stiklestad..

Stiklestad är känt som den plats där kung Olav Haraldsson stupade. Modern forskning har i stort sett accepterat att slaget stod den 29 juli 1030 - alltså inte den 30 juli som man sagt tidigare. Efter slaget byggdes en kyrka på den plats där slaget stod. Kungen var den siste missionerande kungen i Norge,

och han uppfattades som martyr, och den 3 augusti 1031 blev han helgonförklarad. Han är nu känd som Olof den Helige eller S:t Olof - i Norge Olav den Hellige.

I Stiklestad finns förut kyrkan även Stiklestad Nasjonale Kultursentret med Nordens största utomhus-scen där man varje år ger "Spelet om Heilag Olav" i slutet av juli. Där finns ett folkmuseum med olika museibyggnader, utställningar, guidningar och olika aktiviteter året runt. På området finns nu även ett katolskt kapell. "Spelet om Heilag Olav" framförs under festivalen "Olsokdagene på Stiklestad", som i år av stapeln den 21 - 30 juli. Varje år kommer ca 20 000 människor för att uppleva en dramatisk föreställning kring vad som hände vid slaget 1030. Årets festival får en fantastisk öppning - självaste Vamp ger öppningskonserten. Dom fyra föreställningarna - 26, 28, 29 och 30 juli - om "Spelet om Heilag Olav" är stommen i festligheterna, kryddat med medeltidsmarknad, föredrag, konstupställningar, konserter, teater för små och stora, barnlekar och mycket annat. Under medeltidsmarkanden kommer hantverkare från hela Norge (säkert även från Sverige), de säljer kvalitetsprodukter av olika slag. Man kan köpa kläder, skor, skärp, väskor, smycken, korgar, vaxljus, honung, skofett, träarbeten, glass, keramik, träsvärd - och mat och dryck. Inom området finns aktiviteter som växtfärgning, nålbindning, tälja trä, väva, smida, spinna och arbeta med läder. Dagligen kommer det att vara olika aktiviteter för barn. Det finns även husdjur på marknaden liksom musik från tiden.

Informationen är hämtad från <http://www.stiklestad.no/>

Efter besöket i Stiklestad/Verdal kan du välja att följa E6:an söderut och åka längs Trondheimsfjorden till Trondheim, det är ca 90 km. Den staden är väl värd ett besök - missa då inte Nidarosdomen. Även den är starkt förknippad med Olof den Helige. På deras hemsida kan man läsa: Kong Olav Haraldsson, som døde i 1030, ble etter slaget på Stiklestad gravlagt ved Nidelven. Etter tradisjonen var dette på det stedet hvor Domkirkens høyalter står i dag. Kongen ble erklært for helgen ett år og fem dager etter sin død, og pilegrimer begynte å valfarte til Nidaros og helgenkongens grav.

Det var ju dit, till denna dom för att krönas, som Oscar II var på väg midsommar 1873 när han övernattade i Huså herrgård.

Läs mer på <http://www.nidarosdomen.no>

Hemvägen kan du välja att ta över Storlien. Det är dryga 17 mil mellan Trondheim och Åre. Vill du göra en utflykt till Trondheim med tåg så går Nabortåget två gånger per dag från Åre, resan tar 2,5 timme och man får 5 timmar i stan innan tåget går hem igen.

Arnljot

Vill du veta mer om Arnljot - besök www.arnljot.se

Arnljot presenteras på Frösön i ett vikingadrama i tre akter. Dramats titelgestalt är den jämtländske stormannason, Arnljot från Gällö. Det var avtalat att han skulle gifta sig med Frösöhövdingens dotter Gunhild och därigenom ärva hövdingadömet. Arnljot hade dock dragit iväg på ett vikingatåg och när han återvände hade Gunhild gift sig med en annan och hennes far själv gjort anspråk på kungatiteln. Arnljots fiender retar honom med följd att han bryter tingsmötets fred då han dödar sin rival. Han döms då fredlös och flyttar till västra jämtlandsfjällen där han lever i många år. Han får en ung sameflicka, Vaino, som tjänarinna vilken blir förälskad i Arnljot. Arnljot blir intresserad av kristendomen och beger sig slutligen till den kristne kung Olav i Norge där han blir döpt. Dramats sista akt behandlar slaget vid Stiklestad i Norge där Arnljot och kungen blir dödade.

Den version av Arnljotspelet som uppförs idag har kortats och moderniserats så att föreställningen nu tar 1,5 timme. 2006 ges spelen den 8, 9, 15 och 16 juli kl. 15 och den 10, 11, 13 och 14 juli kl. 19.

Boka in Släktmötet 3-5 augusti 2007 redan nu

Våra släktingar på Öland med omnejd kommer att ordna Släktmötet 2007. Dom inbjuder oss till sin vackra ö där det fortfarande är skönt att bada i början av augusti - vackert väder är beställt och att sällskapet blir trevligt, det vet vi. Vad vi får uppleva är naturligtvis inte bestämt ännu, men här finns ett stort utbud av sevärigheter och platser där man "kan bara vara". Det vill säga det kan vara läge att planera in en längre vistelse där. Här finns fyror, fornborgar, vackra lövängar och mossar (i en av dem hittade man 1959 den fantastiska guldsalten som man numera kan se i Guldrummet på Historiska museet), kvarnar, kyrkor, badstränder, Borgholm förstås med Borgholms slott och Solliden liksom Ölands Stora Alvar - och mycket mer.

Vad vi vet är att Carl von Linnés jubileum 2007 (300 år sedan han föddes) firas även på Öland, eftersom han gjorde en resa till Öland och Gotland 1741.

Vi har redan fått glädjande signaler om att några av våra amerikanska vänner kommer på besök då.

Varmt välkomna önskar Planeringsgruppen för Öland 2007 - Lars Gummesson Sandreda, Braås, Nils Lalander & Maria Wiell Öland, Philip Lalander Kalmar samt Marie och Johanna Sundqvist Kalmar och Öland.

Syskonen Lalanders musikaliska äventyr

Skrivet av: **Eva Lalander, Philip Lalander & Rickard Lalander**

Det var nog inte så märkligt att syskonskaran Rickard, Philip (*Fippe*) och Evas liv till stor del styrts i musikens tecken. Från babystadiet matades vi med jazzmusik genom pappa Folkes engagemang för jazzen och hans musicerande. Folke organiserade regelbundet jazzjam i vardagsrummet och på olika klubbar och fester. Vi barn var ofta med. Inspirationen från den glädje och skaparkraft vi kände att de vuxna var fyllda av påverkade våra liv och intressen. I tidig ålder satte vi exempelvis ihop en rockgrupp som mimade till idolerna KISS och vi tillverkade även instrumenten och dräkterna själva. Grannarna, framför allt hippiekollektivet i porten bredvid - ledda av legenden Jan Bindå (*Janne Långben*) - var flitiga besökare och bidrog till gruppens fortlevnad genom att finansiera det erforderliga sminket för showen. I denna artikel berättar vi om syskonen Lalanders musikaliska banor. Pappa Folkes musikkarriär och hur det kombinerades med hans konstnärliga gärning förtjänar en egen artikel som vi planerar att sammanställa.

*KISS: Johan, Rickard, Jonte & Fippe
Live at Kristinagatan 1 E. Norrköping, 1976*

Fippe: mellan punk och nyromantik

Fippes starka musikintresse inleddes med Elvis, sen Bob Dylan, Bob Marley och senare framförallt den svenska punken representerad av Ebba Grön och KSMB, två samhällskritiska band som skrev om kärnvapenkrig, datorer som tar över och ”slemmiga torskar i brödrostar”. Ser man till den egna musikaliska aktiviteten började den redan vid 10 års ålder med gitarrkurser på ABF. Men, vid 16-årsålder skulle Fippe (via brorsan) dras in i punkscenen som basist i bandet ASL (*Antisamhällsligan*). Tillsammans med unga arga män i mohikanfrisyrer, i grönt, rött eller rosa, producerades sånger som speglade den tidens tempo och problem. De samlades i det som kallades Nisses studie, nere vid Motala ström i utkanten av Norrköpings numera så vackra industriområde. Nisse var på den tiden en överviktig raggare som hade bestämt sig för att göra något bra för unga. På studion fanns förutom en repetitionslokal ett flipperspel. Punkarna samlades där, bara för att ”hänga” eller för att utbyta erfarenheter. ASL-låten ”social misär” handlade om hur ungdomar inte ser någon framtid eller några arbetsmöjligheter. Refrängen lyder: ”Social misär, detta är vädjan om jobb. Social misär, ge oss våra liv”. En annan sång hette ”Provrörsbarn” och i den tecknades en bild av ett samhälle där genmanipulationer blir allt mer vanligt. I början av 1980-talet var tidningarna fulla av artiklar om just provrörsbarn och så här i den historiska backspegeln blir denna koppling mellan vad som stod i tidningarna och punkens texter ganska tydligt. Punkarna var barn av sin tid och skrek ut sitt motstånd mot den snabba förändringstakt som kännetecknade 1980-talet. Dagens punkare är hiphopparna som skriver om livet i förorten. Antisamhällsligan fick flera spelningar i Norrköping. Vid ett tillfälle skulle bandet spela i Albrektsalen, i Norrköpings utkanter. Ett annat punkband, tror det var *Pack-i-stan*, spelade innan ASL, och Fippe

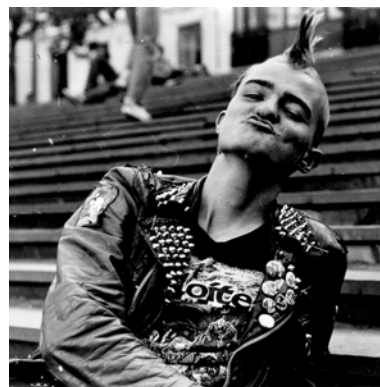
irriterade sig på att publiken satt mot väggen. ”De borde ställa sig upp och hoppa till musiken”, tänkte Fippe. När det så blev ASLs tur gick Fippe fram till mikrofonen och skrek ”Stå upp era djävlar”, vilket fick till följd att alla reste sig och fick något *punkaktigt* i blicken. Det var så man kunde skapa stämning på punkkonserter, genom att chockera och förolämpa publiken. Vid ett annat tillfälle, första maj på Folkborgen, skulle ASL spela strax efter förstamajtalet. Men, det visade sig att bandets trummis, som i det här fallet kan få vara anonym, var höggradigt berusad, trots att det var mitt på dagen. Fippe och en annan bandmedlem letade upp honom och mer eller mindre bar honom till trummorna. Trots att han tidigare hade haft problem med att gå, gjorde han, förmodligen på ren instinkt, en stabil spelning.

Nog om ASL, även om det förmodligen är det bandet som finns mest förankrat i Fippes mentala hårdisk. Synthmusiken hade vuxit i popularitet och med den ett intresse för det nyromantiska, eleganta och dandyistiska grupper, som Simple Minds och Depeche Mode hade bidragit till att skapa en stil som inspirerade många unga. Fippe bildade tillsammans med några gymnasiekamrater ett band med namnet Station 4, och försökte sig på en musikalisk karriär. De repade ofta och intensivt och började nå en viss lyssnarkrets. Texterna handlade inte bara om ”kärlek” och ”blickar”, utan det fanns också hippieliknande budskap om att det materialistiska samhället föder ensamhet och tomhet. Den kvinnliga sångerskan Camilla hade en härlig utstrålning på scen, och keyboardisten Per-Arne (*Parne*) rörde sig precis så sparsamt som var lämpligt under syntheran. Intressant är att Fippe kunde röra sig mellan dessa olika stilar, från punk till nyromantik. Han spelade också i ett progressivt reggaeband tillsammans med Elsa Beskows sonson Peter, och skulle senare göra entré i ett hårdrockband med namnet *Swindel*. Men, dessa band kunde aldrig konkurrera med ASL och Station 4. Om det första bandet kännetecknades av aggressivitet och äventyrliga spelningar, så kännetecknades det andra av gott kamratskap och drömmar om att en gång bli riktigt stora. Men, så blev det inte. Bandet sprack. Fippe och sångerskan Camilla drog mer åt hippieliknande trubadurmusik med samhällskritisk ton, medan övriga i bandet intresserade sig för experimentell synthmusik. Fippe och Camilla spelade in ett par demos med endast en stålsträngad gitarr och Camillas röst. De bildade ett litet poetsällskap där de trodde att de genomskådat systemet. Som trubadurer spelade de på olika restauranger, och även på Stockholms tunnelbana. De fick in en del pengar, men inget de kunde leva på. Medan Camilla senare tog klivet ut i en osäker artistvärld började Fippe alltmer vänja sig vid tanken på att han nog inte skulle få spela på ett fullsatt Ullevi, varpå den akademiska ådran tog överhanden. Idag står elbasen och gitarren mest i en stor garderob. Fippe spelar ibland på personalfester, men producerar inga egna låtar. I sin forskning som ungdomskulturforskare intresserar han sig dock mycket för musikstilar. Det senaste på tapeten är ett stort intresse för Jamaicansk musik, ska, reggae och dancehall. Musiken släpper han aldrig.

Rickard: 70-talshårdrock tur och retur

Redan i lågstadieåldern i Linköping upptäckte Rickard den enorma kraften i musiken, främst den tyngre rocken från perioden. Grupper som Sweet och Kiss var hans följeslagare sedan barnsben. När han gick i 5an i Norrköping började en ny kille i klassen, långhårige Mats, som snabbt blev Rickards bästis, hos Mats kunde också Rickard låna kompisens storebrors elgitarr och lära sig de viktigaste riffen till låtar av *Deep Purple*, *Foghat*, *Geordie*, *Aerosmith*, *AC/DC* och *Bachman Turner Overdrive* (samt förstås den onämbare, gitarristernas Gud: *Jimi Hendrix*). Men det blev först i 16-årsåldern som han började spela i band. I det populära Norrköping-punkbandet *Peking SS* (vilket var förkortning för *Super Star* och inget annat), fanns Rickard med i flera av bandets senare uppsättningar. Inte bara som gitarrist, hans första plats i bandet var som trummis, sedan gick det via sång, elbas och till slut gitarr. Han minns att han kände att han inte var tillräckligt duktig på

Rickard på Sergels torg 1982

gitarr ännu, det krävdes mindre för att spela ”hyggligt” vad gällde bas o trummor (och även sjungandet), med elgitarr var de egna kraven hårdare. Rickard hade ju redan i barndomen drömt om att spela just elgitarr i band. Dessutom var det ju inte det lättaste att ersätta den briljante *Kunta* (Claes Wohlberg. R.I.P.†) som hade elgitarrrollen i bandet innan Rickard. I 17-års-åldern grundade han ASL, som under sin första period då Rickard ledde bandet stod för *Anti Society League*. Han flyttade i samma veva permanent upp till Stockholm och blev gitarrist i punkbandet *Bulldogs*, som hade spelningar minst en gång i veckan. När Rickard tänker tillbaka på punkåren konstaterar han det rörde sig om ett experiment med den egna personligheten och givetvis via det extrema utseendet, delvis kan det förstås som en strategi för att stå ut med en svår tonårstid. En mycket rolig period samtidigt där kompisarna var det viktigaste stödet i livet. Även om man såg tuff ut så var de flesta mycket känsliga personer och man svek inte varandra. Punken, således, men; hårdrocken hade kommit ikapp Rickard. Redan under åren i olika punkband kommenterade hans kompisar i banden att han för det första lyssnade nästan enbart på hårdrock och för det andra att han (diskret?) smög in speciella gitarrslingor, solon och riff även i punkbandets låtar.

Tidsandan presenterade en lösning i form av en våg grupper med *Mötley Crüe* i spetsen som med en punkattityd i glamförpackning och med hårdrockstradition i låtarna erövrade delar av musikvärlden. Rickard bildade glamrockbandet *Nasty Angels*. LP-kassetten *Roxx* innehöll 10 spår (alla låtar skrivna av Rickard, utom en som var en *Mötley Crüe*-cover). Rickard var sedan ett par år redan den som var mest drivande i banden han spelade i, den som ordnade spelningar, skrev det mesta av låtmaterialet, eller ”tog ut” de cover-låtar banden skulle spela och lärde vidare till de andra medlemmarna, samt ofta den som var med och skapade banden. Vissa bandmedlemmar (kompisar) återkom i olika konstellationer. Exempelvis *Rocky Ralph Project*, och framför allt *Revelation*, vilka gjorde flera studio- och liveinspelningar med bandets låtar.

Under vissa perioder verkade det som att Rickard skulle ägna sig åt musiken på heltid. I bandprojektet *Magic Illusion* (övriga medlemmar var trummisen *Tommy-Lee-Peter* och den kände basisten *Jay C. Blade*), skulle man satsat på en USA-karriär. Men Rickard stannade hemma när kompisarna åkte. Jay gjorde karriär på östkustsidan, medan Peter blev tatueringsspecialist och gifte sig i Kalifornien, för att senare flytta hem. Rickard och Peter ses än idag. Milstolpar i Rickards musikliv var också flera jam-sessions med

den finske virtuosen *Jukka Tolonen*, *Glenn Hughes* (från *Deep Purple*) och även *Johnny Thunders* (Eva´s gamle idol). Rickard nya band *Maxoom*, som fick namnet av *Frank Marino*’s första platta från tidigt 70-tal. Övriga husgudar för Rickard var *Uli Jon Roth* och *Michael Schenker* (från tyska *Scorpions* första sättning samma era). *Maxoom* fanns dessutom i två parallella sättningar; en Norrköpingsbaserad (Rickard fortsatte besöka den gamla hemstaden fram till mitten av 90-talet) och en Stockholmsbaserad. I den förra återfanns *Swindel*-gitarristen *Storen* (som fick spela bas i *Maxoom*), samt en erfaren gammal punktrummis - *Tomsen* - med förflutet i både ASL, *Peking SS* och *Nasty Angels*, och som senare haft karriär med exempelvis *Sonic Surf City*. Denna uppsättning av *Maxoom* gjorde bl a en minnesvärd spelning vid MC-klubben *Gjutjärns stora utomhusfest 1987*. Även *Fippe* hoppade in som basist i *Maxoom* vid flera tillfällen. I Stockholmsvarianten av *Maxoom* utgjordes stommen av Rickard och andre lead-gitarristen *Johnny Mellis* (en av Sveriges bästa hårdrockgitarrister kring åren 1987-1994), samt periodiska inhopp av trummisar (t ex *Yngwie Malmsteen*’s ex-trummis *Tomas Hulken*) och basister och de skapade bl a låten *Woman of Illusion Blues*, som studioinspelades och live-inspelades i olika versioner, även av Norrköpings-varianten. I Stockholm övergick *Maxoom* under en period i bandprojektet *Voodoo Chill*, med *Camilla* på sång,

dvs samma Camilla som genom åren sjungit även med Fippe och vid flera tillfällen även med Folke, eftersom hon var en så bred och emotionell sångerska.

Pappa Folke och Rickard fann varandra i musiken även på senare år, genom spektrat där jazzen och hårdrocken går in i varandra. Det hände att Folke ringde upp Rickard och direkt kommenterade: ”Du har jazzmusiker i bakgrunden!” Det rörde sig då om gitarrvirtuoser från hårdrocksgenren som letat sig vidare inom musiken, till exempel njöt far och son vid flera tillfällen av en videoinspelad konsert av Stanley Jordans trio, där bl.a. en otrolig version av jazzklassikern *Autumn Leaves* framfördes. Om man går tillbaka i historien några år kan även ett sammanträffande nämnas där jazzen och hårdrocken möttes en sen lördagsnatt. Rickard och den coola halvkände basisten Jake Killer tog en taxi mot Sollentuna efter en rockklubsvisit. Taxichaffisen frågar: *Ni är musikerkillar? Aha? Ja, jag kör ju mycket jazz själv....* Det visade sig att det var Arne Roos, från en av Folkes jazzgrupper. Arne bjöd in oss att ”toppa” med jazzbandet följande tisdag vid München-bryggeriet, vilket också genomfördes.

Emellertid innebar dessa rock ’n’ roll-år samtidigt ett evigt festande, åtminstone i de kretsar Rickard höll sig i, vilket i längden tog knäcken på flera gamla vänner. I *några rader* Nr 18 berättade Rickard om hur han via sitt Venezuela-intresse lämnade den sejouren av sitt Stockholmsmusikliv och ganska snabbt därefter liksom Fippe hamnade i den akademiska världen och fick dessutom en växande familj att prioritera. Han spelar fortfarande, hans båda Gibson Flying V:s står kvar i sovrummet, liksom Marshall-förstärkaren. I dagsläget planeras en CD-samling av *Maxoom* och *Revelation*. Rickard har också initierat kontakter för ett återskapande av bandet.

På bilden t.v. syns Rickard med ungdomshjälten Michael Schenker, när den senare besökte Stockholm 2004.

På bilden nedan syns Venusbarn - Christin och Eva (t h) i första raden

Eva: Från venusbarnen till sista valsen

Eva började spela piano och tog lektioner och satt och tragglade med *Für Elise*. Hon skaffade sig senare en synth och började spela tillsammans med Fippe i hans band Station IV. Det blev inte så

långvarigt, hon och sångerskan Christin ”fick kicken”, men musikintresset var stort. Under andra året i gymnasiet bildade Eva tillsammans med några kompisar bl.a. bästisen Christin bandet Venusbarn. Eva spelade synth och Christin sjöng. Ganska snabbt gjorde de lokal succé. En kort period låg de etta på Östgötatoppen med ”Drifternas Dogm”. De skrev låtarna tillsammans och de gick ofta i moll, vilket nog var anledningen till att dom av vissa ansågs spela ”depprock”. Efter att några medlemmar slutat och andra tillkommit bl.a. en trombonist och en violinist, började dom istället att spela ”cirkus-musik”, fylld av

dissonanser och för ”rockpubliken” konstiga takter. En gång lyckades de, bara genom att spela och kanske att de två manliga medlemmarna hade klänning, reta upp halva publiken på Tour de Ville i Norrköping så mycket att arrangörerna tvingades be bandet gå av scenen efter tolv minuter. Det hade framförts hot från publiken. Venusbarn var ganska nöjda och fick dessutom sitt största gage någonsin eftersom de spelade ”på dörren” och stället var fullt med värnpliktiga från Linköpings regemente. Vid

denna tid ägnade sig brorsan Fippe åt ett mellanspel som musikjournalist. Han fick tre uppdrag att åt Norrköpings Tidningar bevaka konserter. Nu föll det sig inte bättre än att Eva och hennes band Venusbarn skulle spela på en av dessa konserter. Till saken hör att Venusbarn vid minst ett par tillfällen under konserten kommit av sig under framträdandena av den Bertold Brecht-inspirerade marschmusiken. "Ingen mannamån" tänkte Fippe rättrådigt, "inte ska blod vara tjockare än vatten" och fattade pennan till en recension av systemens framträdande. Fippe kunde inget annat än att skriva hur systemens band misslyckats, vilket ledde till ett under en tid krystat förhållande mellan bror och syster.

Eva hade intresset för musik av Kurt Weill/Bertolt Brecht gemensamt med Folke. Och musiken var mycket influerad av Weill i kombination med artister som Nick Cave, Tom Waits och judisk klezmermusik. När Eva var 19 år flyttade hon till Stockholm, men fortsatte några år till med bandet. 1989 hade de sin sista spelning. Under några år spelade Eva inte alls, utan gick på konstskolor och läste konstvetenskap. Fast Folkes gamla fina piano hade hon fått med sig. Efter några år började hon längta efter att börja spela igen och att sjunga. Hon hade inte sjungit alls tidigare och trodde att hon inte kunde sjunga (... men kanske ändå?) I dom tankarna gick hon när hon träffade den stora Brecht-primadonnan Gisela May som Folke lyckats engagera till invigningen av utställningen *Konst Som Motstånd* (den konst som Hitler förbjöd) på Liljevalchs. Eva som inte talar tyska berättade med Folke som tolk om sin kärlek till den musiken och att hon spelade Weill på piano. Gisela May svarade med frågan: *Aber, warum singst du nicht?* Det var en mening som var lätt att förstå även för den som inte talar tyska. Kort därefter åkte Eva till Gotland och satte sig i en stuga i Fårösund, där hon ägnade sig åt att läsa, skriva massvis, cykla, lyssna på den nya stora favoriten Bob Dylan, sjunga och träffa så lite människor det bara gick. Efter en tid där var det som om något släppte både vad det gällde skrivande och att hitta sin egen röst.

Tillbaka i "civilisationen" (Stockholm) fick Eva köpa en gitarr billigt av Venusbarns trummis Valle. Han lärde henne också att spela ackorden C, D, G och A. Det var lättare att göra låtar på gitarren än pianot, att bara ha några få ackord att välja på. En av de allra första hette *Get Up Horse* och finns med på första skivan LP:n *Strange Mornings*. Det dröjde ett tag innan hon vågade sjunga för någon annan än katten Omar. Men några kompisar bad henne spela på en fest de skulle ha några månader senare. Det ville hon, men dock inte utan band. Så kom

Freewheeling Eve and the Bald Eagles till med några musiker hon kände. Hon var fruktansvärt nervös inför de första spelningarna, men lyckades i alla fall genom föra dom utan att svimma. De gav ut singeln *Still Learning* 1998. Under inspelningen av det som blev *Strange Mornings* slutade ett par medlemmar i bandet och en ny basist tillkom och bandet bytte namn till *Eve and the Last Waltz*. Eva startade 2001 tillsammans med pojkvännen Mats Grönmark, som också är med i *Last Waltz*, skivbolaget *Rhythm Ace Recordings*. De gav ut en singel och LP:n samma år. Uppföljaren CD:n *Love Boat* kom 2003. Den fick mycket fin kritik och duetten (med Mats) *So You Are Here* låg på P3:s spellista. Nu håller de på att göra färdigt tredje fullängdsskivan som kommer i höst (september 2006). Den ska heta *Straight Up To The Sky* och här har Eva nästan helt återgått till att göra låtarna på piano eller orgel. Evas musik är influerad av Amerikansk folk och country, gammal gospel (nya skivan), fortfarande Weill, Dylan, Velvet Underground och en massa annat. Musiken har beskrivits som en blandning av punk och country eller av gamla mördarballader och rockabilly. Evas röst har exempelvis liknats vid en gammal häxas, en asfull Dolly Partons och en ganska ung Bob Dylans. Om ni vill lyssna på *Eve and the Last Waltz* gå in på skivbolagets hemsida www.rhythmace.se

Några ord om några rader

Jag skrev i förra numret om tankarna att sprida engagemanget, att göra fler delaktiga i arbetet med vår förening och att ta tillvara på de olika kompetenserna som finns - och det är med stor glädje som vi i styrelsen kan konstatera att allt fler vill vara med och bidra - på ett mycket positivt sätt. Stort varmt tack!

Det var även dags att hitta en ny lösning för arbetet med *några rader*, det var dags för föreningen att ta nästa steg i tidningens historia. Där har vi hittills inte varit lika framgångsrika, men det jobbar vi på. Vi hade målsättningen att diskutera detta på vårt styrelsemöte i januari, men tyvärr så kunde ingen av de personer som varit involverade i höstens diskussioner komma på mötet. Mötet beslutade att jag fortsätter "tills vidare", enklast så för de övriga... Men det blev också en enighet när det gällde att "alla" skall bidra på olika sätt, med idéer, med foton, med artiklar. Rickard, Eva och Philip Lalander ställde genast upp och den första artikeln om våra konstnärliga släktingar finns med i detta nummer. I det här numret fortsätter vi med presentationen av styrelseledamöterna.

Så min fråga står kvar. Vill även du vara med? Vi behöver din hjälp att producera tidningen, men också förslag på innehåll, med artiklar, med notiser, med bilder, med dina tips på hur vi gör vår släktförening trivsamt och hur vi fortsätter det arbete som våra anhängare startade för 60 år sedan!

Birgitta Nordenman, ordförande

Hemsidan - www.lalander.org

På hemsidan finns information om:

1. **Nyheter** - där läggs all aktuell information ut. Aktuellt i vår blir information om försommarens Arbetsdagar. Håll utkik - kom med konstruktiva synpunkter tack!
2. **Styrelsen** - där finns information om styrelsen (som inkluderar de olika förtroendekvinnorna och -männen) och **Valberedning**.
3. **Styrelsens verksamhet** - här finns information om styrelsens arbete och vilka beslut som fattats.
4. **Våra stugor** - där finns en beskrivning över våra stugor, vem som ansvarar för uthyrningen, vilka veckor som stugorna är uthyrda och vad som gäller vid uthyrning.
5. **några rader** - äldre nummer läggs ut på hemsidan, där kan man se tidningen med bilderna i färg - och skriva ut om man så önskar.
6. **Släktföreningsmöten** - information om några av de möten som hållits genom åren och det nästa.
7. **Släktboken** samt **Ändringar och uppdateringar av Släktboken** - Gå gärna in där och se om du hittar fler korrigeringar som behöver göras - TACK.
8. **Släkter i västra Jämtland** - en sammanställning som innehåller ca 10 000 personer med rötter i västra Jämtland
9. **Förteckning över Släktföreningens publikationer**
10. **Engelsk version** - den delen skulle vi vilja utveckla. Bidra gärna med översättningar.

På hemsidan finns **vackra bilder från Huså med omnejd**, men också en mer beskrivande **artikel om Huså**. Vi måste alla hjälpas åt att locka folk till Huså - och Åre!

Välkommen att besöka hemsidan - och att ge ditt bidrag, liksom att hålla hemsidan uppdaterad.

Föreningens ekonomi

Preliminärt bokslut 2005-11-22

RESULTATRÄKNING	2004-12-31	2005-11-21
<i>Intäkter</i>		
Hyror	12 960,00	14 800
Medlemsavgifter	30 190,00	26 000
Försäljning	<u>1 778,00</u>	<u>1 350</u>
Summa	44 928,00	42 150
<i>Kostnader</i>		
Allm adm	1 070,00	8 000
Tidning	9 298,00	17 000
Fastighet	18 432,00	31 000
Avskrivn släktbok	<u>1 778,00</u>	<u>1 350</u>
Summa	30 578,00	57 350
Rörelseresultat	14 350,00	- 15 000
Ränteintäkter	<u>645,52</u>	<u>5 100</u>
Årets resultat	14 995,52	- 9 900

Kommentar

De stora posterna är kostnaderna för fastigheterna och för tidningen. Under 2005 blev båda posterna högre än genomsnittligt.

Tidningen kostar i storleksordningen 15 - 20 kr/tidning att producera och distribuera. 2005 gjordes ett större utskick med anledning av jubileet och att vi hade uppdaterat adressregistret. Det gjordes för att visa upp föreningen och bjuda in de nya till föreningen och till Släktmötet. Vartannat nummer blir dyrare för då ombesörjer tryckeriet även inbladning av inbetalningskortet. Som ni kanske uppmärksammat distribueras inte tidningen längre i kuvert - en stor fördel.

Dom stora utgifterna för fastigheterna under 2005 var ny dörr till Fogdegården för 4 500 kr och en ny roddbåt för 8 300 kr.

Fastigheten har dels de fasta kostnaderna som el (Fogdegården har eluppvärmning) för i storleksordningen 8 000 kr per år och renhållning inklusive slamtömning för ca 3 000 kr, dels det som tillkommer för underhåll och annan utrustning. Som ni ser så överstiger de fasta kostnaderna det föreningen får in i hyror. Allmän administration varierar från år till år. Där ingår omkostnader för Släktmötena, kuvert, pg-inbetalningskort, porto mm.

Taxeringsvärdet för stugorna och tomten i Huså är höjt med 47 % från 180 000 kr till 265 000 kr från 2006.

Det positiva är att föreningen har fått nya betalande medlemmar och att det är många som köpt böcker, både från lagret i Huså och från Janne. Nu hoppas vi på att uthyrningen kommer att fortsätta i den positiva takt som varit hittills - och till det har vi alla frivilliga som jobbar med husen och tomterna i Huså.

Medlemsavgift i Släktföreningen

Med det här numret bifogas ett inbetalningskort för medlemsavgiften 2006. Om du redan betalat kan du bortse från avin. Fyll i avin med namn och summa! Gåvor för upprustning av husen i Huså är välkomna!

Avgiften är 100 kr för enskild medlem, 150 kr för familj. Avgiften för yngre medlemmar, dvs för dig som ännu inte fyllt 25 år, är 30 kr. Vi hoppas naturligtvis att även ni som flyttar hemifrån vill bli medlemmar - och att alla medlemmar försöker värva nya!

Avgiften betalas in på föreningens postgirokonto 16 63 36 - 8.

Kassören

Supplement nr 15 - Tillägg till Släktboken

Tabell J 246

Stefan Blomé och Lina Edvardsson
- son **Max** Oscar Blomé, f 11 dec 2005

Tabell M 57

Inga-Britt f Carlqvist gift med Tommy Holmgren, f 31 okt 1948 i Lund

Tabell M 134

Mattias och Lorienne Hagström
- son **Henrik** James f 10 sept 2005

Tabell N 411

Mikael Silfver, f i Lit sambo med **Linda** Elisabeth Corell, f 25 okt 1977 i Brunflo.
- son **Isak** Erik Isidor Corell Silfver, f 6 jan 2006 i Östersund

Tabell N 476

Sven Lalander avled 10 febr 2006 i Lidingö

Tabell N 488

Greta Gummesson f Lalander avled 4 april 2006 i Sjösås

Komplettera Släktboken

Fortsätt också att skvallra till undertecknad. Skriv ett kort till Vårgårdavägen 6, 125 51 Älvsjö, skicka e-mail till fam.leijd@telia.com eller ring 08 - 99 44 12 tycker släktbokens huvudredaktör *Jan Leijd*

Nu kan du även gå in på hemsidan - www.lalander.org - och där använda den direktlänk som skickar uppdateringen via e-mail till Jan Leijd.

Välkommen att bo i släktens stugor!

Fogdegården och Smedstorpet - Föreningen Lalandersläktens stugor i Huså

Stugorna ligger på gemensam tomt vid Kallsjöns strand, med utsikt över sjön, blånande fjäll och väldiga skogar - obegränsade möjligheter till underbara naturupplevelser. Där finns trädgårdsmöbler samt även en **ny plastbåt** (plats för ”medhavd”, liten ca 2 hk utombordsmotor) i ett båthus. Vi har också del i fiskevattnet i Kallsjön och en egen ”skogstomt”. På föreningens hemsida: www.lalander.org finns mer information om stugorna samt aktuell beläggning.

När du tar tillfället att njuta av livet i och kring stugorna så förbättrar du inte bara ditt eget välbefinnande utan du stärker även släktföreningens kassa så att vi kontinuerligt kan underhålla våra stugor! **Du hjälper även till att stärka turistnäringen i Huså, att hålla byn levande.** Åre slår åter ett slag för ”Luftturister”, de som var den forna tidens turister. I Huså finns ännu bättre luft!

Stugorna

Fogdegården *har storstuga med skön soffgrupp och matbord*, två sovrum (4-5 bäddar), kök med kylskåp och frysack samt bastu och dusch, wc och TV. Hyran för Fogdegården är 1500 kr/vecka under veckorna 7-17 och 1800 kr/vecka för de veckor som innefattar jul och nyår. Under veckorna 2-6 är hyran 1200 kr/vecka och veckorna 18-51 är hyran 800 kr/vecka. Hyran per dygn är 300 kr under den period då hyran per vecka är 1800 kr, och 250 kr respektive 150 kr under de övriga perioderna.

Det charmiga Smedstorpet har två rum (4 bäddar). Där finns el indraget - men inte vatten - ved- och bänkspis samt öppen spis och torpet har separat hemlighus med torrdass. Det vill säga - torpet lämpar sig bäst för sommarboende. Hyra för Smedstorpet är 500 kr/vecka och 100 kr/dygn.

Varför inte hyra båda husen - en vuxenavdelning och en ungdomsavdelning, eller annan typ av flergenerationsboende.

Ovanstående priser gäller för medlemmar i släktföreningen. Övriga är också välkomna att hyra stugorna, då tillkommer 300 kr/vecka för Fogdegården och 100 kr/vecka för Smedstorpet. Villkor för bokning, betalning och avbokning finns upprättade och kan fås av Inger Mellberg.

ICA-butiken i Huså är nedlagd

Närmaste affär finns nu i Björnänge, Järpen eller Kall.

OBS - ny ansvarig för uthyrningen är:

Inger Mellberg
Björnösund 496, 761 92 Norrtälje
Tel: 0176 - 23 90 22; Fax: 0176 - 20 78 10
E-mail: inger_mellberg@spray.se

Nyckeln hämtas hos:

Sonja Forss
Bygatan 39 Huså, 830 05 Järpen
Tel: 0647 - 422 05
E-mail: carinaforss@bredband.net

Välkommen till Huså önskar Husågumman och -gubben

Adresslista - Föreningen Lalandersläktens funktionärer

Ordförande

Birgitta Nordenman - Redaktör
Kremlevägen 6, 756 46 Uppsala
Tel/fax: 018 - 30 09 42 Mobil: 070-315 21 00
E-mail: bin@magnolia.se

Vice ordförande, kassör

Jan Leijd
Vårgårdavägen 6, 125 51 Älvsjö
Tel: 08 - 99 44 12
E-mail: fam.leijd@telia.com

Sekreterare

Inger Mellberg
Björnösund 496, 761 92 Norrtälje
Tel: 0176 - 23 90 22 Fax: 0176 - 20 78 10
E-mail: inger_mellberg@spray.se

Webadministratör

Daniel Lalander
Lingvägen 165, 123 59 Farsta
Tel: 08 - 647 73 13
E-mail: daniel@lalander.com

Förtroendekvinnor/-män för släktgrenarna

Anders-grenen
Per-Åke Kristiansson
Björnänge 1393, 830 13 Åre
Tel: 0647 - 321 20
E-mail: perake_kristiansson@hotmail.com

Jacob-grenen

Birgit Nyström
Samuel Permangatan 33 A, 831 42 Östersund
Tel: 063 - 51 91 14 Mobil: 070 - 548 06 42
E-mail: lisa.nystrom@jll.se

Helena-grenen

Olof Tottmar
Lökgatan 1, 754 47 Uppsala
Tel: 018 - 25 19 29
E-mail: olof.tottmar@ebc.uu.se

Gertrud-grenen

Staffan Wiklander
Berggården 20, 791 94 Falun
Tel: 023 - 44 141
E-mail: staffan4@algonet.se

Mårten-grenen

Karl-Axel Arvidsson
Giggatan 7, 212 42 Malmö
Tel: 040 - 49 64 11
E-mail: karl-axel.arvidsson@malmo.se

Nils-grenen

Carin Löf Larsson
Medvindsgatan 33, 603 85 Norrköping
Tel: 011 - 31 84 24
E-mail: clof@tele2.se

Olof-grenen

Carina Forss Huså 1600, 830 05 Järpen. Tel/fax: 0647 - 422 54. E-mail: carinaforss@bredband.net

Suppleanter

Daniel Lalander Lingvägen 165, 123 59 Farsta. Tel: 08 - 647 73 13. E-mail: daniel@lalander.com
Kerstin Leijd Tidbeck, Bläcksvampsv. 45, 141 60 Huddinge. Tel: 08-746 63 25. E-mail: tidbeck@telia.com
Ulla Rapp, Rappvägen 5, 790 21 Bjursås. Tel: 023-503 62. E-mail: ulla.rapp@telia.com
Lars Renström Karl XI gata 17 A, 7 tr, 220 20 Lund. Tel: 070-5756238. E-mail: lars.renstrom@alfalaval.com

Revisor/revisorssuppleant

Jan Lundberg Laduvägen 8, 181 41 Lidingö. Tel: 08 - 765 23 93 (ordinarie)
Christina Sturk Svartbäckens by 412, 136 59 Haninge. Tel: 08 - 777 40 47 (suppleant)

Stugfogde

Sonja Forss Bygatan 39 Huså, 830 05 Järpen. Tel: 0647 - 422 05. E-mail: carinaforss@bredband.net

Valberedning

Jan-Erik Lalander Matrosvägen 8, 133 33 Saltsjöbaden. Tel: 08 - 717 16 60. E-mail: janeriklalander@telia.com
Deisy Andersson Hedåsvägen 6, 821 30 Bollnäs. Tel: 0278 - 178 76
Carl-Arne Nyström Mättgränd 114, 906 24 Umeå. Tel: 090 - 18 05 51. E-mail: carl-arne.nystrom@educ.umu.se

Kungsängsliljan - *Fritillaria meleagris* L.

Skön vår och sommar önskas ni alla!

En liten darrig gumma

En liten darrig gumma
vill lägga sig och dö
när vinden drar i springan
och ingen skottar snö

När ingen går på stigen
och ingen bär in ved,
och hon är klen och uschlig
och stel i varje led.

Men när det börjar knoppas
på träden i april
då vill hon gärna leva,
ja, leva lite till!

Britt G. Hallqvist

Ur En sort för sej, 1985